KONEYRITTÄJÄT

8.10.2024

Eduskunnan talousvaliokunnalle

Asia: HE 119/2024 vp Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi fossiilisen polttoaineen jakelun päästökaupasta

Koneyrittäjät pitävät valittua jakelijoiden päästökaupan toteutusmallia, jossa sen soveltamisalaa laajennetaan kansallisesti, kunhan tämä kompensoidaan hyvityksinä maatalous- ja metsätalousyrityksille kuten puunkorjuuyrityksille, sinänsä toimivana. Malleja, jotka perustuisivat polttoaineen loppukäyttäjän tunnistamiseen ennakkoon, emme pidä toteuttamiskelpoisina.

Jo tässä vaiheessa kiinnitämme huomiota siihen, miten kansallisesti laajennettu soveltamisala tulee ottaa huomioon valmisteltaessa tästä toimesta aiheutuvia kasvavia kustannuksia näille järjestelmän piiriin kansallisesti otettaville aloille.

Maa- ja metsätaloudessa toimiville yrittäjille kuten puunkorjuussa toimiville koneyrittäjille palautus tulisi toteuttaa joko laajentamalla Maataloudessa käytettyjen eräiden energiatuotteiden valmisteveron palautuksesta annetun lain (603/2006) mukaiset palautukset koskemaan sekä metsätaloutta että maataloudelle urakointia tai mallilla, joka rakennetaan ammattidieseliä varten Mikäli malli toteutettaisiin ensin mainitun vaihtoehdon mukaan samalla merkittävästi hakemusbyrokratiaa karsiutuisi, mikäli minimipalautus olisi jatkossa 200 euroa. Aikanaan nykyistä lakia säädettäessä vuonna 2005 maataloudessa palautukseen oikeutti noin 1400 litran polttoöljyn käyttö, kun nykyisellään ajan kulumisen myötä palautukseen oikeuttaa noin 480 litran käyttö, mikä vastaa vajaan neljän päivän traktorin käyttöä. Kun palautuksen tulisi olla 25 s/l, niin silloin nykyinen minimipalautus vaatisi enää 200 litran polttoöljykäyttöä eli enää paria päivää traktorin käyttöä. HE 55/2022 vp s. 5 mukaan vuonna 2021 kaikkiaan 34000 palautusta saavasta yli kolmannes, 12000 sai palautusta 50-500 euroa, joten palautuksen alarajan korottamisella karsittaisiin merkittävästi byrokratiaa ja palautuksen alkuperäinen tarkoitus toteutuisi.

Palautuksen tulisi ohjautua tehokkaaseen ja aktiiviseen toimintaan, kuten maataloudelle urakointiin, missä kustannusten nousulla on merkittävä vaikutus. Tällöin maatalouden ostopalvelut tulisivat jatkossa kohdelluiksi kilpailuneutraalilla tavalla.

Mikäli minimipalautus olisi tuo 200 euroa, niin metsätalouden osalta sen piiriin tulisi noin 1000 yritystä eli huomattavan vähän verrattuna palautuksen piirissä nyt oleviin yrittäjiin. Nykyisellään se, että maataloudelle urakointi ei oikeuta energiaveron palautukseen on selkeä valuvika järjestelmässä, mikä pitää samalla korjata.

Orpon Hallitusohjelmassa kirjaukset ”Suomi vastaa päästöjen vähennystavoitteisiin ja etenee hiilineutraalisuustavoitteeseen ja hiilinegatiivisuuteen ilman, että arjen kustannukset nousevat tai kilpailukyky heikkenee. Maankäyttösektorin EU-velvoitteisiin vastaamiseksi tarvitaan vaikuttavia toimia, jotka ovat taloudellisesti järkeviä eivätkä heikennä kotimaisen metsäalan toimintaedellytyksiä.”

Näin ollen hallitusohjelman noudattaminen edellyttää kustannusnousun kompensointia maa- ja metsätaloudelle.

HE s. 52 on tulkinta ”Metsätaloudelle vastaava menettely ei energiaverodirektiivin puitteissa ole mahdollisen.”

Energiaverodirektiivi (2003/96/EY) voidaan tulkita sallivan veronpalautuksen myös metsätaloudelle

Energiaverodirektiivin eri virallisten käännösversioiden mukaan

KONEYRITTÄJÄT

Article 8
2. This Article shall apply to the following industrial and commercial purposes:
(a) agricultural, horticultural or piscicultural works, and in forestry;

Article 15
3. Member States may apply a level of taxation down to zero to energy products and electricity used for agricultural, horticultural or piscicultural works, and in forestry.

nämä on käännetty suomeksi

8 artikla
2. Tätä artiklaa sovelletaan seuraaviin teollisuus- ja ammattitarkoituksiin:
a) maatalouteen, puutarhaviljelyyn, kalanviljelyyn ja **metsänhoitoon;**

15 artikla
3. Jäsenvaltiot voivat soveltaa nollaverotusta maataloudessa, puutarhaviljelyssä, kalanviljelyssä ja **metsänhoidossa** käytettäviin energiatuotteisiin ja sähköön.

Kun taas ruotsiksi nämä on käännetty

Artikel 8
2. Denna artikel skall gälla för följande industriella och kommersiella ändamål:
a) Jordbruk, trädgårdsodling och fiskodling samt **skogsbruk.**

Artikel 15
3. Medlemsstaterna får tillämpa en skattenivå ner till noll för energiprodukter och elektricitet som används inom jordbruk, trädgårdsskötsel eller fiskodling samt inom **skogsbruk.**

Energiaverosäädöksen tarkoitus **on kattaa alkutuotannon elinkeinot**. Kaikki metsässä tehtävät työt, kuten puunkorjuu luetaan metsätalouteen kuuluvaksi alkutuotannoksi. Näin ollen käännöksessä olisi tullut, kuten ruotsinnoksessakin (skogsbruk) käyttää termiä metsätalous termin metsänhoito sijaan. Toki termi metsänhoitokin on ymmärrettävissä yhtä laajana ja esimerkiksi puunkorjuun kattavana kuin termi metsätalouskin.

Jatkovalmistelun kannalta asian huomioiminen jo tässä vaiheessa on tarpeellista, jotta säädöspohja tulee tarkasteltua oikeasisältöisenä.

HE:ssä hyvitysten sijaan pohdittuja investointitukiohjelmia emme näe realistisina ja käyttökelpoisina keinoina edistää irtautumista fossiilisista polttoaineista maa- ja metsätaloudessa, koska kuten esityksessäkin s. 35 todetaan vaihtoehtoisia käyttövoimaratkaisuja ei ole traktoreiden ja metsätyökoneiden osalta näköpiirissä.

Koneyrittäjät ry

Matti Peltola
toimitusjohtaja

Koneyrittäjät ry on 2000 energia-, maarakennus- ja metsäalan koneyrittäjän valtakunnallinen yrittäjä- ja työnantajajärjestö.